

20è aniversari del Consorci per a la Normalització Lingüística

El Consorci per a la Normalització Lingüística (CPNL) celebra durant tot l'any 2009 el seu 20è aniversari.

El Consorci per a la Normalització Lingüística, **creat l'any 1989** com a òrgan territorial d'aplicació a Catalunya de la política lingüística del Govern, està format actualment per la Generalitat de Catalunya, més de 80 ajuntaments, 37 consells comarcals i la Diputació de Girona. El Consorci desenvolupa estratègies i accions per garantir l'extensió territorial del coneixement i l'ús de la llengua catalana.

El dia 31 de març de 1993 es va constituir a la ciutat de Tortosa el Consell del Centre de Normalització Lingüística de les Terres de l'Ebre (**CNLTE**), amb la qual cosa es culminava la implantació del CPNL al territori. Els ens que van formar el CNLTE van els consells comarcals del **Baix Ebre, el Montsià i la Terra Alta, l'Ajuntament de Tortosa i la Generalitat de Catalunya**.

Posteriorment, el 2001, el **Consell Comarcal de la Ribera d'Ebre** va demanar la integració al CNLTE, amb la qual cosa es completava l'àmbit territorial d'aquest organisme.

Organitzadors:

Col·laborador:

20è aniversari del
Consorci per a la Normalització Lingüística

Exposició

“XEIC! PARAULES DE L'EBRE”

Catxel

**Biblioteca de
l'Institut d'Ensenyaments Secundaris
Joaquín Bau**

Av. de l'Estadi, 14
43500 Tortosa
Telèfon: 977 501 310
<http://www.xtec.es/iesjbau>

EXPOSICIÓ

“XEIC! PARAULES DE L'EBRE”

De sobte, enmig del guirigall, em sembla sentir una veu coneguda, un crit estrany per a tothom, però no pas per a mi: “Xeic!” [...] El seu crit no podia fallar, i ell ho sabia. “Xeic!” és el crit apel·latiu inconfusible (deixa potser dels moros) de la Ribera i del Baix Ebre. Si entre els passatgers hi hagués hagut altres riberecs (de Móra, de Miravet, de Tortosa, etc.) haurien girat el cap, igual que jo.

Hem volgut iniciar este recorregut per les paraules ebrenques amb un paràgraf extret del dietari *Viatge a l'esperança*, una de les obres més celebrades de l'escriptor Artur Bladé i Desumvila (Benissanet 1907-Barcelona 1995). Corria l'any 1956 i l'autor riberenc acabava d'arribar al port de Santander després de setmanes de viatge a bord de l' *Irpinia*. Feia 14 anys que Bladé vivia exiliat a Mèxic i, tot just arribar a la península Ibèrica, la veu potent del seu amic Antoni Terré, de Móra d'Ebre, li donava la benvinguda a casa nostra: “Xeic!”. Així encetem este viatge per les paraules de l'Ebre, amb l'esperança de contribuir a mantindre viu el lèxic propi del territori central del domini lingüístic del català.

Exposició “Xeic! Paraules de l'Ebre”,
a la biblioteca de l'IES Joaquim Bau

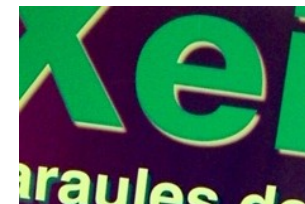
Més informació:

www.cpnl.cat/xarxa/cnlterresebre/

Llista de paraules

Abadejo	Bacallà	Fesol	Mongeta seca
Alberge	Préssec	Granera	Escombra
Bajoca	Mongeta tendra	Iaio/laia	Avi/Àvia
Baldana	Botifarra d'arròs	Joguet	Joguina
Broma	Boira	Maçana/Mançana	Poma
Brossat	Mató	Maldar	Renyar
Calcer	Calçat	Melic	Llombrígol
Calces	Mitges	Moixó	Ocell
Cara-bassa	Carbassa	Plàtera	Plata
Catxel	Escopinya de gallet	Poal	Galleda
Escurar	Rentar els plats	Roig	Vermell
Esgambi	Esbarjo	Tomaca/Tomata	Tomàquet
Espenta	Empenta	Verós/Verosa	Verd/verda
Espill	Mirall	Xalar	Gaudir

L'exposició 'Xeic! Paraules de l'Ebre' visita l'IES Joaquín Bau

El Consorci per a la Normalització Lingüística (CPNL) ha produït l'exposició **"Xeic! Paraules de l'Ebre"**, que recull trenta mots habituals de la parla dels habitants de les Terres de l'Ebre.

Les paraules d'esta mostra es presenten amb una fotografia que precedix l'entrada i, a continuació, s'indica la transcripció fonètica, la categoria gramatical, la definició, els derivats i l'etimologia de cada mot.

L'objectiu és donar a conèixer i potenciar l'ús del lèxic característic de la varietat geogràfica de la llengua catalana que es parla al Baix Ebre, el Montsià, la Ribera d'Ebre i la Terra Alta.

"Xeic! Paraules de l'Ebre" incorpora els mots que van obtindre més votacions en la campanya **"Salvem una paraula ebrenca"**, impulsada pels serveis de català del CPNL a les Terres de l'Ebre durant l'any passat. En aquella campanya es van recollir 1.075 paraules en total, aportades per 570 persones a títol individual i per diferents grups escolars de **50 poblacions** de les Terres de l'Ebre.

Les paraules que van obtindre més vots van ser **fato, poal, xeic, xalar, granera, moixó, alberge, alego, maçana i bajoca.**